

Казки про родину

Про скупого чоловіка

Про скупого чоловіка

Був собі на селі один чоловік — такий скупий, що не дай господь! Жінка його скільки не заробить, а все ходить у драному і боса й гола, ще й голодна. Жалко їй діток, та нічого не може вдіяти, такий поганій у неї був чоловік: скриню від неї замикає і нічого їй не дає, а сам на себе витрачає. Пішла тая жінка до попа — розказала усе. А піп каже:

— А ти ось що зроби — умри. Я тебе наче поховаю, потім побачим, що буде. Нехай тільки про це знає твоя кума, а більш ніхто.

Пішла тая жінка та й каже усе кумі, щоб вона прийшла, як вона вмирать буде. На другий день жінка тая лягла та й стогне. І кума її прийшла.

— Ідіть,— каже, — куме, жінка ваша вмирає.

Вона ж певне знає, що то тільки кумедія.

Прийшов чоловік, подивився, баче, що справді таки вмирає. А він її не любить.

— Дайте ж хоч білу сорочку на мертву надіти,— каже кума.

Він витяг з скрині таку драну сорочку, що кума як наділа, так і сором дивитись: аж грішне тіло світиться. Закрила вона її рядом, поклала вже й у труну.

Та жінка чує, що біля неї діти плачуть. Як їй, бідній, було лежати! Але вона все терпіла. Тоді була зима, то на кладовище ніхто не пішов: тільки чоловік, кума та її люди, що несли. Оце вже треба її ховати у яму, та ні на чім спускати. Батюшка каже до чоловіка:

— Іди додому та принеси полотно.

Він пішов додому за полотном, а батюшка вже каже жінці:

— Вставай швидше!

Вона встала. Кума наділа на неї кожушанку,

— Біжи, — каже піп, — до мене.

Побігла жінка до попа. Приніс чоловік теє полотно, труну порожню поховали. Живе та жінка у попа, а чоловік з дітьми бідує: хата не топлена, діти голодні, немиті. Не знає він, що з ними робити. Кличе його батюшка до себе на роботу. Коли увійшов той чоловік у хату, бачить—жінка коло печі пореється.

— Якби оце я сам не бачив, батюшко, як ви мою жінку ховали, то подумав би, що це моя жінка,— каже мужик до попа.

А піп йому каже:

— Се удова з сусіднього села, вона в мене другий рік живе, дуже гарна жінка, роботяща така.

Через кілька днів приходять чоловік знову до попа.

— Се я,— каже,— хочу одружитись, та не знаю, чи піде ж хто за мене, що в мене дітей багато?

— А може, моя наймичка й піде? Та тільки я боюся їй і казати про тебе, бо ти і з нею будеш так жити, як з першою. Ти в гості і до шинку, а вона дома. Ти гарно вдягнутий, а вона в драній спідниці.

— Їй-богу, батюшко, тепер уже я так не буду, аби ця жінка пішла за мене.

— Та хто ж його знає? Може й піде? Я з нею поговорю,— каже піп.

Так у того чоловіка аж очі загорілись — так уже йому та жінка подобалась. Він до неї усе придивляється, а вона скаже слово, два, та й знову за роботу. Не дуже-то на його й дивиться.

Знов приходять чоловік до попа, а його нема дома. А піп уже навчив жінку, що треба й казати.

— Це,— каже,— я до вас.— Та й став коло порога й очей не зведе.

— Та чого ж ви стали коло порога? Йдіть сюди,— каже його жінка.

Витягла з печі млинці, поставила на стіл горілку. Він такий радий. Поїв, попив, потім каже:

— Це я прийшов до вас, та боюсь, що ви й слухати мене не схочете.

— Та кажіть уже, може й послухаю.

— Чи не підете ви за мене заміж? В мене дітей багато, та ще й малі.

— Так що ж? Я дітей люблю.

Він такий радий, а вона ще більше. Повінчав їх батюшка. Як увійшла вона в хату, то старша дочка думає: «Як вона похожа на нашу матінку, та чи буде ж вона така добра, як мати?»

Чоловік каже:

— Ми ляжемо на піч, а діти нехай долі сплять.

А в неї аж серце болить, та вона йому нічого вже не каже. Він кличе старшу дочку:

— Нахились, нехай мати на твою спину стане, щоб на піч злізти.

Бідна дитина думає: «Як наступить мачуха на спину, то й кістки поламає».

А вона легесенько ступила — тільки що доторкнулась ногою.

Тоді діти лежать та нишком розмовляють:

— Мабуть, і мачуха така буде добра, як мати.

З того часу взяла та жінка все добро в свої руки. Діти вже не спали долі. Вона гарно одягнута. Що хоче, те й робить. Чоловік зовсім другий став. Вийдуть діти на вулицю, так інші кажуть:

— В нас мачуха лиха. А вони кажуть:

— А наша мачуха така добра, як рідна мати.

Так от який чоловік зробився, як удруге побрався з своєю жінкою.